

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 6Cdo/29/2020
Identifikačné číslo spisu: 6118297380
Dátum vydania rozhodnutia: 27.01.2022
Meno a priezvisko: JUDr. Gabriela Klenková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2022:6118297380.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu Silverside, a. s., so sídlom v Bratislave - Ružinov, Plynárska 7/B, IČO: 50 052 560, zastúpeného VIVID LEGAL, s. r. o. so sídlom v Bratislave, Plynárska 7/A, IČO 36 807 915 proti žalovanému B. Y., bytom v L., J. XXXX/XX, o zaplatenie 3 567,18 eur s príslušenstvom a iné, vedenom na Okresnom súde Komárno pod sp. zn. 13Csp/178/2018, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 27. júna 2019 sp. zn. 8Co/121/2019, 8Co/122/2019, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovanému náhradu trov dovolacieho konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Komárno (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom č. k. 13Csp/178/2018-90 z 10. januára 2019 v spojení s opravným uznesením č. k. 13Csp/178/2018-187 zo 14. marca 2019 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 3 567,18 eur, ako aj úrok vyčíslený vo výške 763,31 eur s 5 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 3 121,49 eur od 11. mája 2018 do zaplatenia, s 5 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 100,75 eura od 21. apríla 2017 do zaplatenia, s 5 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 100,75 eura od 21. mája 2017 do zaplatenia, s 5 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 100,75 eura od 21. júna 2017 do zaplatenia, s 5 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 100,75 eura od 21. júla 2017 do zaplatenia, s 5 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 100,75 eura od 21. augusta 2017 do zaplatenia, s 5 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 100,75 eura od 21. septembra 2017 do zaplatenia, s 5 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 100,75 eura od 21. októbra 2017 do zaplatenia, s 5 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 100,75 eura od 21. novembra 2017 do zaplatenia, s 5 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 100,75 eura od 21. decembra 2017 do zaplatenia, s 5 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 100,75 eura od 21. januára 2018 do zaplatenia, s 5 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 100,75 eura od 21. februára 2018 do zaplatenia, s 5 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 100,75 eura od 21. marca 2018 do zaplatenia, to všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 90,58 %.

2. V odôvodnení poukázal na výsledky vykonaného dokazovania, zistený skutkový stav a uviedol, že právny vzťah bol založený zmluvou o spotrebiteľskom úvere č. 391040914 zo 6. februára 2017, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanému bezúčelový spotrebiteľský úver vo výške 3 600 eur s počtom pravidelných splátok 60, s výškou splátky 100,75 eura, so splatnosťou pravidelnej splátky 20. deň v mesiaci, pričom prvá splátka bola splatná 20. marca 2017, termín konečnej splatnosti bol stanovený k 20. februáru 2022 a celková čiastka na zaplatenie bola vo výške 6 045 eur pri úrokovej sadzbe úveru 22,64 %, ročnej percentuálnej miere nákladov (ďalej len „RPMN“) vo výške 16,06 % a odplatom vo výške 22,64 % s dobou trvania zmluvy na dobu určitú do 20. februára 2022. V prípade omeškania so splácaním splátok alebo ich časti bola dojednaná zmluvná pokuta vo výške 12 % ročne z dlžnej sumy od prvého dňa omeškania.

3. Právne vec posúdil v súlade s ustanoveniami § 1 ods. 1, 2, § 9 zákona č. 129/2010 Z. z., § 52, § 53 ods. 2, 3, § 53 ods. 4 písm. a/, § 544, § 545a Občianskeho zákonníka, § 497 a nasl. Obchodníka zákonníka a uviedol, že od splatnosti prvej splátky (21. marca 2017) do vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru k 17. augustu 2018 bolo splatných 13 splátok po 100,75 eura v úhrnnej výške 1 309,75 eura, žalovaný uhradil len prvú splátku vo výške 100,75 eura (7. marca 2017), a preto súd prvej inštancie vyčíslil celkový dlh z titulu istiny vo výške 3 567,18 eur a dlh na úroku z dlžných splátok (č. 2-13) vo výške 763,31 eur, v ktorej časti žalobe vyhovel. V prevyšujúcej časti uplatnených zmluvných úrokov z úveru nad sumu 761,31 eur do uplatnenej sumy vo výške 868,53 eura žalobu ako nedôvodnú zamietol. Zmluvnú pokutu vo výške 10 % ročne z dlžnej sumy od prvého dňa omeškania so splácaním pravidelných splátok posúdil ako neprijateľnú zmluvnú podmienku v súlade s ustanovením § 53 ods. 4 písm. a/ v spojení s § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, a preto v tejto časti žalobu o zaplatenie 10 % zmluvnej pokuty ročne vo výške 108,69 eura ako nedôvodnú zamietol. V súlade s ustanovením § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka v spojení s ustanovením § 3 Nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z. priznal úrok z omeškania vo výške 5 % z priznanej istiny a zmluvného úroku z úveru. V prevyšujúcej časti uplatneného úroku z omeškania z nepriznanej zmluvnej pokuty vo výške 64,34 eur od 11. mája 2018 do zaplatenia žalobu ako nedôvodnú zamietol. O nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 1, 2 v spojení s § 262 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“).

4. Krajský súd v Nitre (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalobcu rozsudkom z 27. júna 2019 sp. zn. 8Co/121/2019, sp. zn. 8Co/122/2019 rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti v spojení s opravným uznesením a vo výroku o trovách konania potvrdil. Žalovanému nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

5. Odvolací súd sa stotožnil s názorom súdu prvej inštancie ohľadne posúdenia dojednanej zmluvnej pokuty ako neprijateľnej zmluvnej podmienky vzhľadom na postavenie žalovaného ako spotrebiteľa, ktorý nemal možnosť jej dojednanie ovplyvniť. Podotkol, že jej dojednanie vo výške 12 % bolo nevýhodné pre spotrebiteľa pri zákonnom úroku z omeškania vo výške 5 %. Zároveň nepovažoval za dôvodné namietanie nepriznaného zmluvného úroku vo výške 105,22 eur z dôvodu, že žalobca v tejto časti neunesol dôkazné bremeno a jeho dôvodnosť nad sumu priznaného zmluvného úroku presahujúceho výšku 764,31 eur nepreukázal. Napadnutý rozsudok v zamietajúcej časti v spojení s opravným uznesením a vo výroku o trovách konania ako vecne správne potvrdil v súlade s ustanovením § 387 CSP. O trovách odvolacieho konania rozhodol v súlade s ustanovením § 396 ods. 1 v spojení s 255 ods. 1 CSP.

6. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie. Namietal, že súdy mu nesprávnym procesným postupom znemožnili, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ CSP) a zároveň, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a/ CSP) v spojení s ustanovením § 422 ods. 1 písm. b/ CSP. Vo vzťahu k vade zmätočnosti v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ CSP poukázal na to, že mu súdy odňali možnosť efektívne konať pred súdom, závažne porušili

princíp právnej istoty spočívajúci v predvídateľnosti súdnych rozhodnutí, ako aj princíp rovnosti zbraní, nezákonne sa priklonili v prospech spotrebiteľa, ak ustálili, že aj dôkazy, zistenia s vecou nesúvisiace, môžu tvoriť podklad pre rozhodnutie súdu a zároveň vyhodnotili z dôkazných prostriedkov zistenia, ktoré nemajú oporu v predložených dôkazoch. V tejto súvislosti namietal, že súd prvej inštancie v rámci predbežného právneho posúdenia len uviedol, že je sporná zmluvná pokuta dojednaná podľa formulárovej zmluvy. Keďže zo žiadnych okolností žalobca nemohol vydedukovať, že by súd prvej inštancie mohol posúdiť dojednanú zmluvnú pokutu za neplatnú, žalobca nemohol ani predpokladať, že by mal v tejto oblasti produkovať ďalšiu procesnú argumentáciu podporenú dôkazmi. Podľa jeho názoru, nesprávnym procesným postupom súdom mu bolo porušené jeho právo na spravodlivý proces, lebo nemal možnosť sa k spornej zmluvnej pokute vyjadriť. Zároveň súdy závažným spôsobom porušili princíp právnej istoty spočívajúci v predvídateľnosti súdnych rozhodnutí, lebo vyvodili z dôkazných prostriedkov zistenia, ktoré nemajú oporu v predložených dôkazoch, týkajúcich sa nepriznania zmluvného úroku v celom rozsahu. Porušenie práva na spravodlivý proces malo spočívať aj v nevysporiadaní sa s podstatnými argumentmi pre rozhodnutie vo veci, čo malo za následok vydanie nezákonného, arbitrárneho rozhodnutia. K namietanému nesprávnemu právnomu posúdeniu zmluvnej pokuty uviedol, že otázka dojednanej zmluvnej pokuty v spotrebiteľskej zmluve bola posúdená v rozpore s ustanoveniami Občianskeho zákonníka, ako aj bez uvedenia na základe akých dôvodov odvolací súd rozhodol v rozpore s ustálenou rozhodovacou praxou súdov. Dovolateľ argumentoval tým, že je zmluvnú pokutu možno dojednať vo formulárovej zmluve, a súdy pri jej posudzovaní mali skúmať platnosť jej dojednania, ako aj jej primeranosť. Zo záveru súdov nižších inštancií však vyplýva, že vo formulárovej spotrebiteľskej zmluve nie je vôbec možné dohodnúť povinnosť spotrebiteľa zaplatiť zmluvnú pokutu. Vyslovil názor, že súdy nižších inštancií nesprávne aplikovali ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka a bez akéhokoľvek odôvodnenia sa odklonili od judikatúry súdov. Navrhol zrušiť rozhodnutie odvolacieho súdu a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Uplatnil si nárok na náhradu trov konania.

7. Žalovaný sa k podanému dovolaniu nevyjadril.

8. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „dovolací súd“, resp. „najvyšší súd“) príslušný na rozhodnutie o dovolaní (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) po preskúmaní, či dovolanie obsahuje zákonom predpísané náležitosti (§ 428 CSP) a či sú splnené podmienky podľa § 429 CSP v rámci dovolacieho prieskumu dospel k záveru, že dovolanie je potrebné odmietnuť.

9. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je bezpochyby tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa, sa v civilnoprávnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých civilný súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania (I. ÚS 4/2011). Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci najvyššieho súdu (m. m. napr. IV. ÚS 35/02, II. ÚS 324/2010, III. ÚS 550/2012).

10. Podľa § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

11. Podľa § 431 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

12. Podľa § 440 CSP dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný tak, ako sú obsahovo vymedzené v podanom dovolaní.

13. Hlavnými znakmi charakterizujúcimi procesnú vadu uvedenú v ustanovení § 420 písm. f/ CSP sú zásah súdu do práva na spravodlivý proces a nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia v takej miere (intenzite), v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podstata práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrovanou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky a ich spravodlivé rozhodnutie (I. ÚS 26/94).

14. Pod porušením práva na spravodlivý proces (vo všeobecnosti) treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkom konania znemožní realizácia tých procesných práv, ktoré im právna úprava priznáva za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov v tom - ktorom konkrétnom konaní, pričom miera tohto porušenia znamená porušenie práva na spravodlivý proces; jeho súčasťou je aj náležité odôvodnenie rozhodnutia (II. ÚS 559/2018, III. ÚS 47/2019, sp. zn. 4 Cdo 140/2019 alebo sp. zn. 4 Cdo 120/2019).

15. Pod nesprávnym procesným postupom súdu treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa znemožnila strane realizácia tých procesných práv, ktoré majú slúžiť na ochranu a obranu jeho práv a záujmov v tom-ktorom konaní, pričom miera tohto porušenia bude znamenať nespravodlivý súdny proces. Pri posudzovaní namietaného nesprávneho procesného postupu, ktorý spočíva v tom, že strane bolo znemožnené uskutočňovať jej patriace procesné práva, je nevyhnutné posudzovať intenzitu zásahu do práva na spravodlivý proces a jednotlivé konkrétne porušenia procesných práv je potrebné hodnotiť v kontexte celého súdneho konania, v kontexte dopadu na ďalšie procesné postupy súdu a možnosti strany namietať alebo zvrátiť nesprávny postup súdu.

16. Jedným z aspektov práva na spravodlivý proces je - okrem práva domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde (prístup k súdu) - aj právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorá okrem iných procesných záruk kladie dôraz aj na zachovanie kontradiktórnosti konania a „rovnosti zbraní“ (III. ÚS 402/08). Princíp rovnosti zbraní vyžaduje, aby každej procesnej strane bola daná primeraná možnosť predniesť svoju záležitosť za podmienok, ktoré ju nestavajú do podstatne nevýhodnejšej situácie, než v ktorej je protistrana (m. m. I. ÚS 75/96, I. ÚS 64/97, I. ÚS 98/97). S princípom rovnosti zbraní je nerozlučne spätá kontradiktórnosť ako univerzálny právny princíp platný v celom právnom poriadku. Aj z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) vyplýva, že princíp rovnosti zbraní znamená, aby každej procesnej strane bola daná primeraná možnosť predniesť svoju záležitosť za podmienok, ktoré ju nestavajú do podstatne nevýhodnejšej situácie, než v ktorej je protistrana.

17. V súvislosti s uplatneným dovolacím dôvodom v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ CSP dovolateľ namietal porušenie princípu rovnosti zbraní, najmä v procese zisťovania skutkového stavu. Podľa jeho názoru mu súdy nižších inšancií porušili jeho procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces. Z obsahu je námietok týkajúcich nesprávneho procesného postupu súdu však vyplýva, že dovolateľ v podstate nesúhlasil s rozhodnutím vo veci samej, s hodnotením dôkazov súdmi nižších inšancií z dôvodu, že jeho uplatnenému nároku nebolo vyhovené v celom rozsahu.

18. Z okolností preskúmanej veci vyplýva, že súdy nižších inšancií náležite v súlade s ustanovenia procesného poriadku postupovali, na základe výsledkov vykonaného dokazovania, najmä predložených

listinných dôkazov žalobcom vo veci samej rozhodli. Súd prvej inštancie v rámci predbežného právneho posúdenia nároku na pojednávaní konanom 10. januára 2019 v súlade s ustanovením § 181 ods. 2 CSP, v prítomnosti právneho zástupcu žalobcu uviedol, že „za spornú považuje výšku vyčíslených úrokov, nárok žalobcu na zmluvnú pokutu a úrok z omeškania z vyčíslenej zmluvnej pokuty, keďže dojednanie o zmluvnej pokute je súčasťou formulára žalobcu a vyčíslená výška úrokov preyšuje sumu dlžných splátok do predčasnej splatnosti po započítaní dlžnej sumy istiny z dlžných splátok do predčasnej splatnosti“ (v spise na č. I. 87). Následne oboznámil obsah listinných dôkazov, poučil prítomných na pojednávaní o zákonnej koncentrácii konania, po ich vyjadrení sa v záverečnej reči, vyhlásil dokazovanie za skončené a následne vyhlásil rozhodnutie vo veci samej.

19. Obsah spisu nedáva podklad pre záver, že by sudy nižšej inštancie porušili základné princípy civilného sporového konania (odňali možnosť efektívne konať pred súdom, závažne porušili princíp právnej istoty, ako aj princíp rovnosti zbraní, nezákonne sa priklonili v prospech spotrebiteľa, ak ustálili, že aj dôkazy, zistenia s vecou nesúvisiace, môžu tvoriť podklad pre rozhodnutie súdov a zároveň vyhodnotili z dôkazných prostriedkov zistenia, ktoré nemajú oporu v predložených dôkazoch). Súd prvej inštancie i odvolací súd vytvorili obom procesným stranám rovnakú možnosť vyjadriť sa k veci, k vykonanému dokazovaniu, k priebehu konania, i napriek pasivite žalovaného.

20. K námietkam dovolateľa týkajúcim sa nevyváženého spôsobu dokazovania dovolací súd uvádza, že dokazovanie je časť civilného konania, v rámci ktorej si súd vytvára poznatky, potrebné na rozhodnutie vo veci. Právomoc konať o veci, ktorej sa návrh týka, v sebe obsahuje i právomoc posúdiť to, či a aké dôkazy na zistenie skutkového stavu sú potrebné a akým spôsobom sa zabezpečí dôkaz na jeho vykonanie (I. ÚS 52/03). Súd nie je v civilnom konaní viazaný návrhmi strán na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z navrhnutých dôkazov budú v rámci dokazovania vykonané, je vecou súdu, a nie sporových strán. Pokiaľ súd v priebehu civilného konania (prípadne) nevykoná všetky navrhované dôkazy alebo vykoná iné dôkazy na zistenie rozhodujúcich skutočností, nemožno to považovať za procesnú vadu konania znemožňujúcu realizáciu procesných oprávnení účastníka konania (R 125/1999). V takom prípade môžu byť síce nedostatočne zistené rozhodujúce skutkové okolnosti (čo v konečnom dôsledku môže viesť až k vydaniu nesprávneho rozhodnutia), táto nesprávnosť ale v zmysle už dávnejšej judikatúry najvyššieho súdu nezakladá vadu zmätočnosti (R 37/1993, 3 Cdo 219/2013, 3 Cdo 888/2015, 4 Cdo 34/2011, 5 Cdo 149/2010, 6 Cdo 134/2010, 6 Cdo 60/2012, 7 Cdo 86/2012 a 7 Cdo 36/2011).

21. Do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov. Neznamená ani právo na to, aby bol účastník konania úspešný, teda, aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi. Ani nesprávne vyhodnotenie dôkazov, na ktoré dovolateľ poukázal v dovolaní, nie je v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu považované za vadu zmätočnosti, ktorá by zakladala prípustnosť dovolania. Súdna prax sa ustálila na názore, že ak súd nesprávne vyhodnotí niektorý z vykonaných dôkazov, môže byť jeho rozhodnutie z tohto dôvodu vecne nesprávne, táto skutočnosť ale sama osebe nezakladá prípustnosť dovolania (R 42/1993, 1 Cdo 85/2010, 1 Cdo 18/2011, 3 Cdo 268/2012, 4 Cdo 314/2012, 5 Cdo 275/2013, 6 Cdo 104/2010, 7 Cdo 248/2012).

22. Nie je porušením práva na spravodlivý proces iné hodnotenie vykonaných dôkazov, skutkových tvrdení účastníkov, ako aj iný právny názor súdu na dôvodnosť podaného nároku, resp. uplatnených námietok. Právo na súdnu ochranu nemožno stotožňovať s procesným úspechom účastníka, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania, vrátane ich dôvodov a námietok (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 204/2010).

23. Vo vzťahu k namietanému nedostatočnému odôvodneniu nepriznania zmluvného úroku vo výške 105,22 eur dovolací súd uvádza, že z ustálenej rozhodovacej praxe najvyššieho súdu vyplýva, že prípadný nedostatok riadneho odôvodnenia dovolaním napadnutého rozhodnutia, nedostatočne zistený skutkový stav alebo nesprávne právne posúdenie veci v zásade nezakladá vadu konania podľa § 420 písm. f/ CSP. Do úvahy preto neprichádza ani relevantnosť námietky, že súd prvej inštancie

nedostatočným odôvodnením rozhodnutia dovolateľovi znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu jej práva na spravodlivý proces. V tejto súvislosti považuje dovolací súd za potrebné poznamenať, že odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia nemusí dať odpoveď na všetky odvolacie námietky uvedené v odvolaní, ale len na tie, ktoré majú pre rozhodnutie o odvolaní podstatný význam, ktoré zostali sporné, alebo na ktoré považuje odvolací súd za nevyhnutné dať odpoveď z hľadiska doplnenia dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie (II. ÚS 78/05). Ako vyplýva aj z judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom odvolacieho súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti jeho rozhodnutia (napr. I. ÚS 188/06). O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (m. m. I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 383/06).

24. Dovolací súd v tejto súvislosti považuje za potrebné dodať, že dovolanie nepredstavuje opravný prostriedok, ktorý by mal slúžiť na odstránenie nedostatkov pri ustálení skutkového stavu veci. Dovolací súd nemôže v dovolacom konaní formulovať nové skutkové závery a rovnako nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení, už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože (na rozdiel od súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu) v dovolacom konaní nemá možnosť vykonávať dokazovanie (§ 442 CSP), v zmysle ktorého dovolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd. Dovoláním sa preto nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi prvej a druhej inštancie, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania. Dovolací súd síce má možnosť vyhodnotiť a posúdiť, či konanie nie je postihnuté rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.) a či konajúcimi súdmi prijaté skutkové závery nie sú svojevôlné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces (IV. ÚS 252/04).

25. V danom prípade však dovolací súd dospel k záveru, že rozsudok odvolacieho súdu vyššie uvedené kritériá pre odôvodňovanie rozhodnutí (zakotvené v ustanovení § 220 ods. 2 CSP a § 393 ods. 2 CSP) spĺňa, preto ho nemožno považovať za nepreskúmateľný, neodôvodnený, či zjavne arbitrárny (svojevôlný). Odôvodnenie rozsudku vo vzťahu k namietanému nepriznaniu uplatnenému zmluvnému úroku v celom rozsahu (zamietnutie v časti týkajúcej sa sumy 105,22 eur) zodpovedá základnej (formálnej) štruktúre odôvodnenia rozhodnutia. Súslednosti jednotlivých častí odôvodnenia a ich obsahové (materiálne) náplne zakladajú súhrnne ich zrozumiteľnosť aj všeobecnú interpretačnú presvedčivosť. Z odôvodnenia rozsudku vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami aj úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej (bod 10-11 odôvodnenia). V hodnotení skutkových zistení neabsentuje žiadna relevantná skutočnosť alebo okolnosť. Argumentácia odvolacieho súdu je koherentná a jeho rozhodnutie konzistentné, logické a presvedčivé, premisy v ňom zvolené aj závery, ku ktorým na ich základe dospel, sú prijateľné pre právnickú aj laickú verejnosť.

26. Aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva platí, že judikatúra síce nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia; ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - A, s. 12, § 29, Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - B, Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

27. Z vyššie uvedeného teda vyplýva, že dovolateľ neopodstatnene namietal porušenie procesných práv v takej miere, že by malo dôjsť k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces, a preto uplatnený dovolací dôvod v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ CSP nezakladá prípustnosť dovolania.

28. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe

dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

29. Podľa § 432 CSP dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

30. Podľa § 422 CSP dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy, na príslušenstvo sa neprihliada, b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy, na príslušenstvo sa neprihliada, c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmena a) a b). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie .

31. Citované ustanovenie obmedzuje prípustnosť dovolania pre nesprávne právne posúdenie vecí tzv. majetkovým cenzom (ratione valoris). Limituje prípustnosť dovolania určením výšky sumy, ktorá má byť predmetom dovolacieho prieskumu, pričom túto výšku viaže na desaťnásobok minimálnej mzdy vo všetkých sporoch, ktorých predmetom je peňažné plnenie. Výnimku predstavujú spory s ochranou slabšej strany, keď, vychádzajúc z koncepcie zvýšenej ochrany týchto definovaných subjektov, je majetkový cenzus znížený na dvojnásobok minimálnej mzdy, aby v týchto sporoch bola ponechaná možnosť dovolacieho prieskumu i pri nižších sumách plnenia. To znamená, že pokiaľ je dovolaním napadnutý výrok rozhodnutia odvolacieho súdu o peňažnom plnení, je dovolací prieskum pre nesprávne právne posúdenie vecí možný, len ak peňažné plnenie prevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy, resp. v sporoch s ochranou slabšej strany dvojnásobok minimálnej mzdy. K príslušenstvu pohľadávky (najčastejšie k výške úrokov, úrokov z omeškania, poplatku z omeškania, priznaným trovám konania) sa však pri určení výšky predmetu sporu neprihliada (Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha : C. H. Beck, 2016, 1387-1388 s.)

32. V súvislosti s uplatneným dovolacím dôvodom v zmysle ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ CSP dovolateľ namietal nesprávne právne posúdenie otázky zmluvnej pokuty dojednanej vo formulárovej spotrebiteľskej zmluve. Predmetom dovolacieho konania bol teda napadnutý výrok rozhodnutia odvolacieho súdu o peňažnom plnení - o zaplatenie 10 % zmluvnej pokuty ročne vo výške 108,69 eura. Výška minimálnej mzdy v čase podania žaloby 19. augusta 2018 predstavovala sumu 480 eur (§ 1 písm. a/ Nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 278/2017 Z. z, ktorým sa ustanovuje suma minimálnej mzdy na rok 2018), pričom dvojnásobok minimálnej mzdy ku dňu podania žaloby na súde prvej inštancie predstavoval sumu 960 eur. Prípustnosť dovolania žalobcu je s prihliadnutím na uvedené vylúčená priamo zo zákona ustanovením § 422 ods. 1 písm. b/ CSP, pretože sa jedná o tzv. bagateľný spor, pri ktorom je dovolací prieskum v zmysle vyššie uvedeného neprípustný.

33. S ohľadom na vyššie uvedené dovolací súd dovolanie žalobcu vyplývajúce z § 420 písm. f/ CSP a § 421 ods. 1 písm. a/ CSP v spojení s § 421 ods. 1 písm. b/ CSP ako neprípustné odmietol v súlade s ustanovením § 447 písm. c/ CSP, lebo smeruje proti rozhodnutiu proti ktorému nie dovolanie prípustné. Vzhľadom na rozhodnutie z procesných dôvodov dovolací súd vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia neposudzoval.

34. Výrok o náhrade trov dovolacieho konania v súlade s ustanovením § 451 ods. 3 druhá veta CSP neodôvodňuje.

35. Rozhodnutie bolo prijaté senátom najvyššieho súdu v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.